

ინფორმაცია

შპს „მარჯანი 5“-ის სილიკომანგანუმის ჩამოსხმის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების შესახებ

№	შენიშვნების და წინადადებების ავტორები	შენიშვნების და წინადადებების შინაარსი	პასუხი
1.	მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org	პროექტის განხორციელების საჭიროების დასაბუთების მიზნით, გზმ ანგარიშში მოცემულია ორი ქვეთავი: „პროექტის დასაბუთება“ და „არაქმედების ალტერნატივა“. ორივე ქვეთავში, მიზანშეწონილობა შეფასებულია მხოლოდ დადებითი კუთხით, ხოლო დასკვნები სათანადო კვლევებით/მონაცემებით არ არის გამყარებული.	სილიკომანგანუმის საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის გზმ ანგარიშზე შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ წარმოდგენილი დამატებითი ინფორმაციის მიხედვით კომპანიამ გაითვალისწინა შენიშვნა, შესაბამისად პროექტის მიზანშეწონილობა შეფასებულია არა მხოლოდ დადებითი კუთხით, არამედ ნაჩვენებია მისი უარყოფითი მხარეებიც. დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ გარემოს და ადამიანთა უსაფრთხოება რეგლამენტირებულია შესაბამისი სტანდარტებით, სანიტარული ნორმებით, წესებით და გარემოსდაცვითი ხასიათის სხვა დოკუმენტებით. საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის რეგლამენტირებული პირობებით განხორციელების შემთხვევაში უარყოფითი ზემოქმედება პირდაპირი სახით მოსალოდნელი არ არის.
2.	მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org	4.1 ქვეთავში ჩამოთვლილია ის შენობა-ნაგებობები, რომელთა განთავსებაც იგეგმება საწარმოო ტერიტორიაზე: მაგალითად, “წყლის სადაწნეო ავზი-16.0ტ; გამშვები პუნქტის ტიპიური ნაგებობა და სხვა ნაგებობები“ - დაკონკრეტებული არ არის „სხვა ნაგებობებში“ რა დანიშნულების შენობები იგულისხმება.	გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საწარმოს გენგეგმა შესაბამისი ექსპლიკაციით, სადაც მოცემულია საწარმოს ტერიტორიაზე განსათავსებელი ყველა სახის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ჩამონათვალი (იხ. გ.ვ -13; სურათი 3.1.2).

<p>3.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>კანონმდებლობის მიხედვით, არაქმედების ალტერნატივა გულისხმობს, საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას და არა - პროექტის განხორციელების შედეგად მიღებული სარგებელის მიმოხილვას, როგორც ეს გზმ ანგარიშის 8.1 ქვეთავშია წარმოდგენილი.</p>	<p>სილიკომანგანუმის საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის გზმ ანგარიშზე შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ წარმოდგენილი დამატებითი ინფორმაციის მიხედვით კომპანიამ შენიშვნა გაითვალისწინა და ასახულ იქნა შესაბამისი ინფორმაცია. საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში ადგილი არ ექნება იმ ზემოქმედებებს, რომელიც დაკავშირებულია საპროექტო საწარმოს ოპერირების პროცესებთან, შესაბამისად არ შეიცვლება გარემოს არსებული მდგომარეობა.</p>
<p>4.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ განთავსებულია შპს „ეკომეტალის“ საწარმო, ხოლო ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანა დაშორებულია 600 მეტრით. აქედან გამომდინარე, დოკუმენტში დეტალურად უნდა იყოს შეფასებული კუმულაციური ზემოქმედება, თუმცა 6.12 ქვეთავში წარმოდგენილი ინფორმაცია არავითარ მონაცემებს არ მოიცავს.</p>	<p>სამინისტროში წარმოდგენილ გზმ ანგარიშის 6.12 ქვეთავში განხილულია კუმულაციური ზემოქმედება დაგეგმილ საქმიანობასთან მიმართებაში. ასევე შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ წარმოდგენილ დამატებით ინფორმაციაში კუმულაციურ ზემოქმედებასთან დაკავშირებით მოცემულია შესაბამისი მონაცემები/გამოთვლები ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების და ხმაურის გავრცელების შესახებ, ამასთან განხილულია შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედება ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების, საწარმოში წარმოქმნილი ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების კუთხით. ზემოაღნიშნულ მონაცემებზე დაყრდნობით დგინდება, რომ კუმულაციური ზემოქმედება მოცემულ კომპონენტთან მიმართებაში დაბალია. აგრეთვე გზმ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ სილიკომანგანუმის საპროექტო საწარმოდან სამხრეთით 300 მეტრში, მდებარეობს ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა კონტროლის ავტომატური სადგური. ხელსაყრელი მდებარეობის გამო სადგურის მონაცემები ლეგიტიმურია საპროექტო საწარმოსთვის და შესაბამისად ფონურ კონცენტრაციებად მიღებულია ამ სადგურის 2018 წლის მონაცემები.</p>

<p>5.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შეფასება არ არის სათანადოდ მომზადებული, რაზეც მეტყველებს 2018 წლის 7 სექტემბერს (მხოლოდ ერთი დღის) ჩატარებული საველე კვლევის შედეგები. გარდა ამისა, სახეობების ჩამონათვალი ვარაუდებს ემყარება. მაგალითად, დოკუმენტში ვხვდებით შემდეგი სახის ჩანაწერებს: „ზაფხულის ცხელ დღეებში შესაძლებელია ტერიტორიაზე გველხოკერას (<i>Pseudopus apodus</i>) და ზოლიანი ხვლიკის (<i>Lacerta strigata</i>) არსებობა“; ძუძუმწოვრებიდან შესაძლებელია დედოფალა (<i>Mustela nivalis</i>), მინდვრის თაგვი (<i>Apodemus agrarius</i>) და საზოგადოებრივი მემინდვრია (<i>Microtus socialis</i>) ბინადრობდეს ტერიტორიის მიმდებარე მიდამოებში“.</p>	<p>საწარმოს განთავსების ტერიტორია წარმოადგენს ძლიერ სახეცვლილ ჰაბიტატს, აშკარაა მაღალი ტექნოგენური დატვირთვის კვალი საპროექტო ტერიტორიაზე, რაც გამოიკვეთა აგრეთვე საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე ვიზუალური დათვალიერების შედეგადაც. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში წარმოდგენილია მონაცემები საპროექტო ზონის სიახლოვეს გავრცელებული მცენარეებისა და ცხოველების შესახებ. მიუხედავად ამისა შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ წარმოდგენილი დამატებითი განცხადების მიხედვით ააიპ „მწვანე ალტერნატივა“ შენიშვნის საფუძველზე ჩატარდა ბიომრავალფეროვნების დამატებითი კვლევა, რომლის თანახმადაც საპროექტო ტერიტორიაზე დაახლოებით იგივე სურათი აღმოჩნდა, რაც გზმ-ის ანგარიშში იყო წარმოდგენილი. საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ დაზუსტებული კვლევების და სამინისტროს წარმომადგენლის მიერ საპროექტო ტერიტორიის ვიზუალური შეფასების მიხედვით დადგინდა, რომ მნიშვნელოვანი ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებაზე საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი არ არის.</p>
<p>6.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>საწარმო უახლოესი საცხოვრებელი სახლიდან დაახლოებით 215 მეტრით არის დაშორებული. გზმ ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებული ხმაურის უმნიშვნელო იქნება და მოსახლეობაზე მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს; საწარმოს გარშემო არსებული 3 მეტრიანი ღობე კი ხმაურის შემაფერხებელ ბარიერად არის განხილული. გამომდინარე იქიდან, რომ ქარხანა გაშლილ ტერიტორიაზე მდებარეობს, მხოლოდ 3</p>	<p>გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით სამინისტროს მიერ კომპანიისათვის გაგზავნილი წერილის საფუძველზე ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება ხელმეორედ ჩატარდა. დამატებით წარმოდგენილი დოკუმენტაცია მოიცავს ხმაურის გავრცელების შესაბამის გაანგარიშებას უახლოეს მოსახლემდე მანძილის გათვალისწინებით. მიღებული შედეგების მიხედვით აღნიშნული საწარმოს საქმიანობის პროცესით გამოწვეული ხმაური დასაშვებ ნორმებზე ნაკლებია და რეგლამენტით გათვალისწინებული ფუნქციონირების პირობებში ხმაურის ინტენსივობის გადაჭარბებას არ ექნება ადგილი. განსაზღვრულია აგრეთვე</p>

		<p>მეტრიანი ღობე შემაკავებელ ბარიერად ვერ განიხილება.</p> <p>ასევე, დოკუმენტში ვკითხულობთ, რომ საჭიროების შემთხვევაში საქმიანობის განმახორციელებელი ხმაურის ზემოქმედების შესარბილებლად, „ხე-ტყის მასალის ჩამოგანილი ფიცრისაგან“ დამზადებულ ფარებს გამოიყენებს. შეფასებული არ არის, რამდენად ეფექტური იქნება მისი გამოყენება საწარმოო პროცესში, ასევე განხილული არ არის სხვა უფრო თანამედროვე ტიპის ხმაურდამცავი ტექნოლოგიები. ამიტომ, მიგვაჩნია, თავიდან იქნას შესწავლილი ხმაურის ზემოქმედება მოსახლეობაზე და შემუშავდეს სათანადო შემარბილებელი ღონისძიებები.</p>	<p>შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები ხმაურის დონეების კიდევ უფრო შემცირების მიზნით.</p> <p>ამასთან გაცნობებთ, რომ ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის სოფ. კვალითში, შპს „მარჯანი 5“-ის სილიკომანგანუმის საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ მინისტრის შესაბამის ბრძანებაში საქმიანობის განმახორციელებელს შესასრულებლად განესაზღვრა შესაბამისი პირობები (იხ. პირობა N7 და N8).</p>
<p>7.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>საწარმოში მადნის ტრანსპორტირება განხორციელდება სატვირთო მანქანებით. ანგარიშის თანახმად, მოსახლეობაზე ზეგავლენის შემცირების მიზნით შეირჩევა ოპტიმალური მარშრუტები დასახლებული პუნქტების გვერდის ავლით. თუმცა, არ არის განხილული რომელი მარშრუტებზეა საუბარი, ან როდის მოხდება მისი დაზუსტება. აღნიშნული ინფორმაცია გზშ ეტაპზე უკვე უნდა იყოს წარმოდგენილი.</p>	<p>აღნიშნული ინფორმაცია დაზუსტებულია შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ წარმოდგენილ დამატებით ინფორმაციაში, სადაც მითითებულია საწარმომდე მისასვლელი ოპტიმალური მარშრუტები და აღნიშნულია, რომ ძირითადად მოხდება თბილისი-სენაკი-ლესელიძის გზით (E60) სარგებლობა.</p> <p>ასევე სამინისტროს მიერ კომპანიას შესასრულებლად დაუდგინდა შესაბამისი ვალდებულება (იხილეთ პირობა N11)</p>
<p>8.</p>	<p>მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org</p>	<p>ქვეთავში ვკითხულობთ: „ყველა სახის მანგანუმშემცველი ნედლეული, აგრეთვე კოქსწვრილა, კვარციტი, კირქვა, რკინის ხენჯი (მადანი), ელექტროდები, საამქროში შემოიზიდება რკინიგზის როდონებით და საავტომობილო ტრანსპორტით“. ანგარიშში არ</p>	<p>გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით სამინისტროს მიერ კომპანიისათვის გაგზავნილი წერილის საფუძველზე შპს „მარჯანი 5“-ის მიერ დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში დაზუსტებულია საწარმოში დღე-ღამეში შემოსული საჭირო ნედლეულის რაოდენობები, აგრეთვე საავტომობილო</p>

		არის მოცემული რა რაოდენობის მადნის შემოტანა იგეგმება საავტომობილო ტრანსპორტით და სარკინიგზო საშუალებით.	ტრანსპორტით და სარკინიგზო საშუალებით შემოსატანი ნედლეულის საერთო პროცენტული მაჩვენებლები (70 % - საავტომობილო; 30 % - სარკინიგზო). ამასთან იხილეთ პირობა N11.
9.	მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org	გზმ ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წარმოქმნილი წიდის ნაწილი ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში და ხელმეორედ გადამუშავდება. დაზუსტებული არ არის, რა რაოდენობით წიდა წარმოიქმნება საქმიანობის პერიოდში, რა ნაწილს გადაამუშავებს კომპანია და რა ნაწილს გადასცემს ეკომეტალს. ასევე, უცნობია, საბოლოოდ ეკომეტალი როგორ მოახდენს მის მართვას.	სამინისტროს მიერ კომპანიისათვის გაგზავნილი წერილის საფუძველზე დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში დაზუსტებულია საწარმოში წარმოქმნილი წიდის საერთო მოცულობიდან რა რაოდენობის დაბრუნება იგეგმება ტექნოლოგიურ ციკლში და რა რაოდენობა იქნება გატანილი. დღე-ღამეში წარმოებული წიდა იქნება 35 ტონა (თვეში 1050 ტონა), აქედან, საორიენტაციოდ 20% დაბრუნდება წარმოებაში, რაც თვეში დაახლოებით 210 ტონას შეადგენს. გამოუყენებელი წიდა გადაეცემა მახლობლად არსებულ შპს „ეკომეტალის“ გამომდინარე იქიდან, რომ შპს „ეკომეტალის“ საქმიანობის სფეროა წიდის ნარჩენებიდან მეტალური სილიკომანგანუმის მიღება.
10.	მწვანე ალტერნატივა ელ.ფოსტა: greenalt@greenalt.org ვებ-გვერდი: www.greenalt.org	ანგარიშის 11.1.4 ქვეთავის მიხედვით: „სილიკომანგანუმის დნობისას წარმოიქმნება ძირითადად შემდეგი სახის ნარჩენები: წიდა, აირგამწმენდ მოწყობილობებში დაგროვილი რესპირაციული მტვერი (შლამი)“ - თუმცა, ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია თუ რა რაოდენობის შლამი წარმოიქმნება და როგორ მოხდება წარმოქმნილი შლამის უტილიზაცია.	გზმ ანგარიშზე დამატებით წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით რესპირაციული მტვერის საწარმოო ტექნოლოგიაში ხელმეორედ გამოყენება პრაქტიკაში დანერგილი მეთოდია. რესპირაციული მტვერი 22-დან 28 %-მდე მანგანუმს შეიცავს, შესაბამისად მტვერი სპეციალური ბიგბეგებით მოიხსნება და შეერევა მანგანუმის სველ მადანს, რომელიც შემდგომ მიეწოდება ღუმელს სხვა ნედლეულთან ერთად (კაზმი) გადასამუშავებლად. რესპირაციული მტვერის რაოდენობა დღე-ღამეში დაახლოებით 2 ტონას შეადგენს.

--	--	--	--